

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - I) (Semester - II) Examination, April - 2015

HISTORY (Paper - II)

Polity, Society & Economy Under the Marathas (1600-1707)

Sub. Code : 61243

Day and Date : Thursday, 23 - 04 - 2015

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Instructions : 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Fill in the blanks by choosing the appropriate alternatives given below : [10]

- a) _____ says that 'Jijabai was Chhatrapati Shivaji Maharaja's Guide and Deity of protection.
 - i) M. G. Ranade
 - ii) G. S. Sardesai
 - iii) Jadunath Sarkar
 - iv) Setu Madhavrao Pagadi
- b) _____ is known as Chief of the fort.
 - i) Hawaldar
 - ii) Sabnis
 - iii) Karkhanis
 - iv) Tat Sarnaubat
- c) Galbat and Gurab are types of _____.
 - i) Cloth
 - ii) Weapons
 - iii) Ships
 - iv) Officers
- d) _____ was the most important occupation in the age of Chhatrapati Shivaji Maharaj.
 - i) Agriculture
 - ii) Cloth production
 - iii) Trade
 - iv) Fishing
- e) The accounts of the economic transactions of a 'peth' (market place) was kept by the _____.
 - i) Shete
 - ii) Mahajan
 - iii) Bidwai
 - iv) Chougule
- f) _____ looked after foreign affair in Ashtpradhan.
 - i) Secretary
 - ii) Mantri
 - iii) Panditrao
 - iv) Sumant

Q2) Answer the following questions in detail.

- a) Give the silent features of Ashtapradhan mandal of Chhatrapati Shivaji Maharaj. [10]

OR

Explain the nature of agriculture system in the age of Chhatrapati Shivaji Maharaj.

- b) Explain the Shivaji Maharaja's policy regarding to religion. [10]

OR

Evaluate the history writing of justice M. G. Ranade.

Q3) Write short notes (any four) :

- a) Fort Administration of Chhatrapati Shivaji Maharaj.
 - b) Hawaldar.
 - c) Trade in the age of Chhatrapati Shivaji Maharaj.
 - d) The work of the Kulkarni
 - e) Varkari Cult
 - f) Dr. Balkrishna

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील दिलेल्या पर्यायामध्युन योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. [10]

- अ) 'जिजाबाई' ही छत्रपती शिवाजी महाराजांची मार्गदर्शक व संरक्षक देवता होय, असे नी म्हटले आहे.
i) न्या. म. गो. रानडे	ii) जी. एस. सरदेसाई
iii) जदूनाथ सरकार	iv) सेतू माधवराव पगडी
- ब) हा किल्ल्याचा प्रमुख म्हणून ओळखला जात असे.
i) हवालदार	ii) सबनीस
iii) कारखानिस	iv) तटसरनौबत
- क) गलबत व गुराब चे प्रकार आहेत.
i) कापड	ii) शस्त्रे
iii) जहाज	iv) अधिकारी
- ड) शिवकाळात हा प्रमुख व्यवसाय होता.
i) शेती	ii) कापड उत्पादन
iii) व्यापार	iv) मासेमारी
- इ) पेठेचे आर्थिक व्यवहाराचे हिशेब ठेवण्याचे काम हा अधिकारी करीत असे.
i) शेटे	ii) महाजन
iii) बिडवड	iv) चौगुले
- फ) अष्टप्रधान मंडळातील हा परराष्ट्र व्यवहार पहात असे.
i) सचिव	ii) मंत्री
iii) पंडितराव	iv) सुमंत
- य) गोतसभेच्या निवाडापत्रावर पाटील आपली ही निशाणी उमटवित असे.
i) नांगर	ii) तराजू
iii) विळा	iv) आरसा

- र) वारकरी संप्रदायाचा पाया यांनी घातला.
- i) नामदेव
 - ii) ज्ञानेश्वर
 - iii) एकनाथ
 - iv) तुकाराम
- ल) 'मराठी सत्तेचा उदय' हा ग्रंथ यांनी लिहिला.
- i) म. गो. रानडे
 - ii) डॉ. बाळकृष्ण
 - iii) जदुनाथ सरकार
 - iv) स्वामी विवेकानंद
- व) सर जदुनाथ सरकार यांनी हा ग्रंथ लिहिला.
- i) शिवाजी अँड हीज टाईम्स
 - ii) राईज ऑफ मराठा पॉवर
 - iii) शिवाजी द ग्रेट
 - iv) हिस्ट्री ऑफ मराठा

प्र.2) दिर्घोत्तरी प्रश्न.

- अ) छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या अष्टप्रधान मंडळाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

शिवकालीन कृषी व्यवस्थेचे स्वरूप स्पष्ट करा.

- ब) छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या धार्मिक धोरणाची चर्चा करा.

[10]

किंवा

न्यायमुर्ती म. गो. रानडे यांच्या इतिहासलेखनाचे मूल्यमापन करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

- अ) छत्रपती शिवाजी महाराजांचे किल्ला प्रशासन
- ब) हवालदार
- क) शिवकालीन व्यापार
- ड) कुलकर्णींचे कार्य
- इ) वारकरी संप्रदाय
- फ) डॉ. बाळकृष्ण

